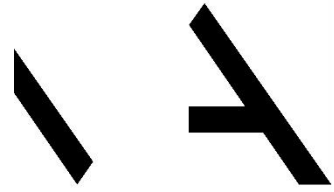

07

(bylos (segtuvo) žymuo, numeris)

MetodARCH

Pasirengimo statybai ir Statybos darbų organizavimo dalis

(statinio projekto dalis)

23012

(statinio projekto numeris)

Mokslo paskirties pastato K. Kalinausko g. 19, Šiauliai

Rekonstravimo projektas

(statinio projekto pavadinimas)

0 laida

(bylos (segtuvo) laidos žymuo)

Techninis projektas (TP)

(statinio projekto etapas)

Statinio rekonstrukcija

(statybos rūšis)

Ypatingasis statinys

(statinio esama kategorija)

Mokslo paskirties pastatas (7.11)

(statinio esama paskirtis)

Šiaulių Salduvės progimnazija

(užsakovas)

Šiaulių miesto savivaldybė

(statytojas)

MB „Metodinė architektūra“ – MetodARCH

info@metodarch.lt | www.metodarch.lt | (projektuotojas)

Arnoldas Tamošaitis

(direktorius)

Virginija Dabašinskaitė

(projekto vadovas (ė))

A 466

(projekto vadovo (ės))

Rugilė Butrimaitė- Žiogelė

(projekto dallies vadovas (ė))

34155

(projekto dallies vadovo (ės) atestato numeris)

PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO DALIES BYLOS (SEGTUVO) DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Dokumento žymuo	Lapų sk.	Laida	Dokumento pavadinimas	Pastabos
23012-XX-TP-SO-BSŽ	1	0	BYLOS (SEGTUVŲ) SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	
23012-XX-TP-SO-PSŽ	1	0	PROJEKTO SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	
23012-XX-TP-SO-AR	18	0	AIŠKINAMASIS RAŠTAS	
23012-XX-TP-SO-01	1	0	STATYBOS PLANAS M 1:500	

0	2024-10-14	Statybos leidimui, konkursui			
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
KVAL. PATV. DOK. NR.		MetodARCH MB „Metodinė architektūra“ Šeimyniškių g. 21-93, LT-09236 Vilnius www.metodarch.lt	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS MOKSLO PASKIRTIES PASTATO, K. KALINAUSKO G. 19, ŠIAULIAI REKONSTRAVIMO PROJEKTAS		
A466	SPV	VIRGINIJA DABAŠINSKAITĖ	DOKUMENTO PAVADINIMAS BYLOS SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	Laida	
34155	SPDV	RUGILĖ BUTRIMAITĖ-ŽIOGELĖ		align="center">0	
	Proj.	ARNOLDAS TAMOŠAITIS			
	Proj.	TOMAS ELTERMANAS			
	Proj.	MARIJUS ELTERMANAS			
LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS UŽSAKOVAS: Šiaulių Salduvės progimnazija STATYTOJAS: Šiaulių miesto savivaldybė		DOKUMENTO ŽYMUO 23012-XX-TP-SO-BSŽ	LAPAS 1	LAPŲ 1

PROJEKTO SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Bylos (segtuvo) žymuo	Laida	Bylos (segtuvo) pavadinimas	Pastabos
1	BD	0	Bendroji dalis	
2	SP	0	Sklypo sutvarkymo (sklypo plano) dalis	
3	SA	0	Statinio architektūrinė dalis	
4	SK	0	Statinio konstrukcinė dalis	
5	E	0	Elektrotechnikos dalis	
6	GS	0	Gaisrinės saugos dalis	
7	SO	0	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	
8	SSK	0	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	

0	2024-10-14	Statybos leidimui, konkursui			
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)			
KVAL. PATV. DOK. NR.		MetodARCH MB „Metodinė architektūra“ Šeimyniškių g. 21-93, LT-09236 Vilnius www.metodarch.lt	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS MOKSLO PASKIRTIES PASTATO, K. KALINAUSKO G. 19, ŠIAULIAI REKONSTRavimo PROJEKTAS		
A466	PV	VIRGINIJA DABAŠINSKAITĖ	DOKUMENTO PAVADINIMAS PROJEKTO SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	LAIDA	
34155	PDV	RUGILĖ BUTRIMAITĖ-ŽIOGELĖ		0	
	Proj.	ARNOLDAS TAMOŠAITIS			
	Proj.	TOMAS ELTERMANAS			
	Proj.	MARIJUS ELTERMANAS			
LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS UŽSAKOVAS: Šiaulių Salduvės progimnazija STATYTOJAS: Šiaulių miesto savivaldybė		DOKUMENTO ŽYMUO 23012-XX-TP-SO-PSŽ	LAPAS 1	LAPŲ 1

1. NORMATYVINIAI IR KITI DOKUMENTAI

- Projekto rengimo pagrindas:** Techninis projektas parengtas remiantis:
  - Nekilnojamojo turto kadastro ir registro byla;
  - Projektavimo technine užduotimi;
  - Nekilnojamojo turto registro centrinių duomenų banko išrašu;
  - Gaisrinės saugos dalies vadovo parengta ir visų PVD vizuota gaisrinės saugos užduotis;
  - Statinio statybiniai tyrimai.
- Kompiuterinės programos projekto daliai rengti:** ZWCAD 2020 PRO (2D/ 3D), Microsoft Office 2016; GRAPHISOFT Archicad 24

Techninio projekto pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis parengta vadovaujantis toliau išvardinta medžiaga:

Dokumento šifras	Dokumento pavadinimas
I-1240	LR Statybos įstatymas
STR 1.05.01:2017	Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas
IX-1672	Lietuvos respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas
XII-2603	Lietuvos respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas
2014 01 23, Nr.VIII-787	LR Atliekų tvarkymo įstatymas
Nr. D1-637	Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės
STR 1.01.02:2016	Normatyviniai statybos techniniai dokumentai
STR 1.01.03:2017	Statinių klasifikavimas
STR 1.01.08:2002	Statinio statybos rūšys
STR 2.02.02:2004	Visuomeninės paskirties statiniai
STR 1.03.01:2016	Statybiniai tyrimai. Statinio avarija
STR 1.04.02:2011	Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai
STR 1.04.04:2017	Statinio projektavimas, projekto ekspertizė
STR 1.06.01:2016	Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra
STR 1.12.06:2002	Statinio naudojimo paskirtis ir gyvavimo trukmė
STR 2.03.01:2019	Statinių prieinamumas
RSN 156-94	Statybinė klimatologija
A1-293/V-869	Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai tvarkant krovinius rankomis
A1-425	Kėlimo kranų nudojimo taisyklės
85/233	Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai
Nr. 102	Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai
A1-331	Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai
Nr. 64	Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės
A1-22/D1-34	Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai

- Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai (Įsakymas 2008.01.15 Nr. A1-22/D1-34), pakeitimas (Įsakymas 2009.05.20 Nr. A1-346/D1-276);

- Darbuotojo, ardančio ir atstatančio statinius saugos ir sveikatos instrukcija;
- Statybos aikštelės priešgaisrinės saugos instrukcija;
- Atliekų tvarkymo taisyklės (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. D1-368 redakcija);
- Pirminės gaisro gesinimo priemonės;

0	2024-10-14	Statybos leidimui, konkursui				
Laida	Išleidimo data	Laidos statusas. Keitimo priežastis (jei taikoma)				
KVAL. PATV. DOK. NR.		MetodARCH MB „Metodinė architektūra“ Šeimyniškių g. 21-93, LT-09236 Vilnius www.metodarch.lt	STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS MOKSLO PASKIRTIES PASTATO, K. KALINAUSKO G. 19, ŠIAULIAI REKONSTRavimo PROJEKTAS			
A466	SPV	VIRGINIJA DABAŠINSKAITĖ		DOKUMENTO PAVADINIMAS AIŠKINAMASIS RAŠTAS	Laida	
34155	SPDV	RUGILĖ BUTRIMAITĖ-ŽIOGELĖ			0	
	Proj.	ARNOLDAS TAMOŠAITIS				
	Proj.	TOMAS ELTERMANAS				
	Proj.	MARIJUS ELTERMANAS				
LT	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS		DOKUMENTO ŽYMUO		LAPAS	LAPŲ
	UŽSAKOVAS: Šiaulių Salduvės progimnazija STATYTOJAS: Šiaulių miesto savivaldybė		23012-XX-TP-SO-AR		1	18

- „Kėlimo kranų darbo vadovo saugos ir sveikatos instrukcija“.
- STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra
- Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklės“.
- Projekto brėžiniai.

2. BENDRIEJI DUOMENYS

- **Projektuojamo statinio statybos vieta:** K. Kalinausko g. 19, Šiauliai
- **Statybos rūšis:** Statinio rekonstravimas (pagal STR 1.01.08:2002 "Statinio statybos rūšys", VI skyrius)
- **Statinio paskirtis:** Negyvenamoji;
- **Statinio kategorija:** Ypatingasis;
- **Užsakovas:** Šiaulių Salduvės progimnazija
- **Statytojas:** Šiaulių miesto savivaldybė;
- **Statinių klasifikatorius:** 7.11. mokslo paskirties pastatai – skirti švietimo ir mokslo reikmėms: institutai ir mokslinio tyrimo įstaigos, observatorijos, meteorologijos stotys, laboratorijos (išskyrus gamybinės laboratorijas), bendrojo lavinimo, profesinės ir aukštosios mokyklos, vaikų darželiai, lopšeliai ir kiti pastatai;
- **Unikalus pastato numeris:** 2995-8006-4010;
- **Statybos metai:** 1958
- **Bendras pastato plotas:** 3501,34;
- **Unikalus žemės sklypo numeris:** 4400-0758-4374;
- **Žemės sklypo kadastro numeris:** 2901/0013:687;
- **Žemės sklypo plotas:** 1,7154 ha;

GEOGRAFINĖ VIETA

Projektuojamoje teritorijoje žemės sklypas suformuotas (unikalus Nr. 4400-0758-4374), šiuo metu teritorijoje yra mokslo paskirties pastatas- keturių aukštų mokykla adresu K. Kalinausko g. 19, Šiauliai, Unikalus Nr: 2995-8006-4010. Mokykla pastatyta urbanizuotoje teritorijoje, teritorija padengta augaliniu gruntu, yra brandžių medžių, kurie išsaugomi. Reljefas projektuojamoje teritorijoje yra beveik lygus, per visą sklypo ilgį kintantis apie 0,5 m.

K. Kalinausko g. 19, Šiauliai:

DOKUMENTO ŽYMUO

23012-XX-TP-SO-AR

LAPAS

2

LAPŲ

18

LAIDA

0

KLIMATOLOGINĖS SĄLYGOS

Pagal RSN 156-94 „Statybinė klimatologija“ duomenis, Šiaulių mieste vyrauja sekančios klimatinės sąlygos (Šiaulių miesto meteorologinės stoties duomenys):

- vidutinė metinė oro temperatūra- +6,0 °C;
- santykinis metinis oro drėgnumas- 80 %;
- vidutinis metinis kritulių kiekis- 600 mm;
- maksimalus paros kritulių kiekis (absolūtus maksimumas)- 63,1 mm;
- vyraujančios stipriausių vėjų kryptys: sausio mėn.- P, PV, PR liepos mėn.- V, ŠV, PV;
- vidutinis metinis vėjo greitis- 3,2 m/s;
- skaičiuojamasis vėjo greitis prie žemės paviršiaus (H=10m), galimas vieną kartą per 50 metų- 18 m/s (Šiauliai)

Pagal STR 2.04.01:2018 „Pastatų atitvaros. Sienos, stogai, langai ir išorinės įėjimo durys“ Šiauliai priskiriami I-ajam vėjo apkrovos rajonui su pagrindine ataskaitine vėjo greičio reikšme 24 m/s.

Pagal STR 2.05.04:2003 „Poveikiai ir apkrovos“ Šiauliai priskiriami I-ajam sniego apkrovos rajonui su sniego antžeminės apkrovos charakteristine reikšme 1.2 kN/m².

ESAMŲ KONSTRUKCIJŲ IR INŽINERINIŲ TINKLŲ BŪKLĖ

Apžiūros vieta	Pastebėti defektai, gedimai	Rekomenduojami darbai, defektams pašalinti (nenumatoma šiuo projektu vadovaujantis projektavimo užduotimi)
Pamatai ir nuogrindos	Betonas sukriošęs, prasitrynęs, suskilęs. Nuogrindos nuolydis aukštesnis už pastatą, nuo stadiono pusės nėra lietaus surinkimo sistemos. Vanduo patenka į rūšį. Asfalto danga pažeista. Cokolis: nublukusi, pajuodusi apdaila, atšokęs dažas, šviesduobėse aptinkama korozija, suskilęs betonai.	Reikia cokolių, nuogrindų ir šviesduobių remonto darbų bei lietaus nuvedimo sistemos įrengimo. Nuolat stebėti.
Fasadas	Vandens nuotėkiai, fasadas suskilęs, nublukęs dažas, karnizo apskardavimo sandūros nehermetiškos.	Fasadų perdažymas, sandūrų hermetizavimas, apskardavimo darbai. Nuolatinis stebėjimas.
Stogas	Vandens pratekėjimai, stogo karkase puvinio pažeistos dalys.	Latakų ir lietvamzdžių valymas, peržiūrėti ir nudažyti konstrukcijas.
Vidaus vamzdiniai	Dalinai pakeisti vamzdiniai, nevysiškai užtaisytos skylės.	Pilnai pakeisti vamzdynus ir užtaisyti skylutes.
Aplinka	Stadionas skęsta, takų danga neleidžia vaikams sportuoti.	Stadioną modernizuoti, nuolat stebėti.

3. TREČIŲJŲ ASMENŲ INTERESŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI

Vykdamas rekonstravimo darbus aplinkosaugos bei trečiųjų asmenų interesai nepažeidžiami. Siekiant sumažinti neigiamą poveikį gretimybėms ir trečiųjų asmenų interesams,

Visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas sutikimas iš jų. Vykdamas darbus būtina suderinti su suinteresuotų inžinerinių tinklų įmonių atstovais.

Atliekamo rekonstravimo metu statinio esama techninė būklė nebloginama

Atliekamo rekonstravimo metu neblokuojamos valstybinės ir vietinės reikšmės keliai ir gatvės

Atliekamo rekonstravimo metu nepabloginama galimybė naudotis inžineriniais tinklais, visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas sutikimas iš jų.

Atliekamo rekonstravimo metu išsaugomas patalpų, skirtų žmonėms mokytis, natūralus apšvietimas pagal higienos reikalavimus

Atliekamo rekonstravimo metu nepabloginami gaisriniai reikalavimai

Atliekamo rekonstravimo metu turi būti apribotas mechanizmų ir įrankių skleidžiamas triukšmas ir vibracija. Didelį triukšmą skleidžiantys mechanizmai ir įrankiai turi būti pakeisti kitais arba numatant jiems triukšmo slopintuvus.

Rekonstravimo metu naudojami statybos produktai neturi būti laidūs teršalams ir nuotekoms, kurios gali pasklisti aplinkoje ir turėti aplinkai neigiamą poveikį sukeldami grėsmę žmonių sveikatai, gyvūnams ir augalams bei ekosistemoms. Statybos produktai turi atitikti HN 105:2004 „Polimeriniai statybos produktai ir polimerinės baldinės medžiagos“ ir HN 36:2009 „Draudžiamos ir ribojamos medžiagos“ reikalavimus.

Rekonstruojant mokslo paskirties pastatą (mokyklą), kur vyksta vidaus patalpų remonto darbai bei lauko darbai, būtina užtikrinti veiklos organizavimo ir statybos darbų derinimą taip, kad nebūtų trukdoma įprastinei pastato naudotojų veiklai. Veiklos ribojimo, sustabdymo arba nutraukimo sąlygos numatomos taip:

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	3	18	0

1. Darbo zonų aptvėrimas ir judėjimo ribojimas:
    - Statybos darbų zonos, tiek vidaus, tiek išorės, turi būti aptvertos ir pažymėtos įspėjamaisiais ženklais, kad pašaliniai asmenys negalėtų patekti į pavojingas zonas.
    - Vidaus darbų zonos turi būti atskirtos laikiniais apsauginiais aptvarais, kurie užtikrintų mokinių ir darbuotojų saugumą. Privalomos aptvarų vietos turėtų būti pažymėtos statybos darbų organizavimo plane (technologiniame Rangovo rengiamame projekte).
    - Judėjimas pastate ir lauke turi būti griežtai reguliuojamas. Mokyklos personalas ir mokiniai privalo judėti tik nurodytais maršrutais, o judėjimo zonos privalo būti pažymėtos brėžinyje.
  2. Darbo valandų ir triukšmo ribojimas:
    - Darbai, skleidžiantys didelį triukšmą, turi būti vykdomi ne pamokų metu arba ne mokinių buvimo laikotarpiu mokykloje.
    - Statybos darbai, galintys trikdyti mokyklos veiklą, turi būti atliekami etapais, suderinus su mokyklos vadovybe.
  3. Saugių darbo sąlygų užtikrinimas:
    - Visose darbo zonose turi būti užtikrintos saugios darbo sąlygos tiek darbuotojams, tiek mokyklos bendruomenei, laikantis teisės aktų reikalavimų.
    - Būtina užtikrinti, kad rangovas statybos darbų technologijos projekte detalizuotų darbų organizavimo sprendinius, įskaitant triukšmo ir vibracijos mažinimą.
  4. Elektros ir vandens tiekimo ribojimas:
    - Elektros ir vandens tiekimo pertrūkiai darbų metu turi būti iš anksto numatyti ir suderinti su mokyklos administracija, siekiant nesutrikdyti įprastinės veiklos.
  5. Išoriniai statybos darbai:
    - Lauko darbai, įskaitant pėsčiųjų takų ir automobilių stovėjimo aikštelių rekonstrukciją, turi būti vykdomi etapais ir taip, kad būtų išvengta susikirtimo su pagrindiniais mokyklos judėjimo keliais.
- Visi šie sprendiniai turi būti detalizuoti rangovo parengtame statybos darbų technologijos projekte ir suderinti su Užsakovu.

4. PASIRENGIMAS STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS

Paruošiamieji darbai.

Statytojas (užsakovas) arba statinio projekto valdytojas, statinio statybos valdytojas, kai statinį projektuojant arba statant dalyvauja daugiau negu vienas rangovas, paskiria vieną ar kelis saugos ir sveikatos koordinatorius, kurie turi užtikrinti, kad statinio projekte būtų numatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai, ir statybos metu privalo koordinuoti ir kontroliuoti norminiuose teisės aktuose nustatytų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų įgyvendinimą.

Iki statybos pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikiamos apimties projektinė dokumentacija.

Rangovinė organizacija darbų eigoje gali papildyti, koreguoti arba keisti statybos organizavimo projekte priimtus sprendimus, jeigu tai nepakenks statybos darbų kokybei, nepakenks aplinkai, o taip pat nepažeis darbų saugos reikalavimų.

Rangovas privalo gauti leidimą vykdyti kasimo darbus prie esamų tinklų iš tinklus eksploatuojančių organizacijų.

Statybos aikštelė turi būti aprūpinta inžinieriniais tinklais:

Elektros energija atvedama iš modernizuojamo pastato, įrengus atskirą apskaitą ir įrengus paskirstymo tašką.

Vanduo technologinėms reikmėms atvedamas iš modernizuojamo pastato, įrengus atskirą apskaitą arba atvežamas 10 t talpos autocisternomis.

Neužterštos nuotekos šalinamos esamais nuotekų tinklais. Užterštos nuotekos turi būti surinktos ir pristatytos į tam pritaikytą sąvartyną.

Statybose naudojami mechanizmai ir įranga turi būti pritaikyta statyboms, tvarkinga, nesukelianti vibracijos ir didelio triukšmo. Visa įranga, technika, priedai ir statybos metodai turi tenkinti Lietuvos Respublikos darbo saugos reikalavimus.

Visa statybvietės teritorija turi būti aptverta, į statybvietės teritoriją negali patekti pašaliniai žmonės. Statybvietės teritorijoje privalo būti įrengtos darbuotojų buitinės patalpos. Buitinės patalpas, suderinus su pastato administracija, galima įrengti rekonstruojamo pastato nenaudojamose patalpose. Jose turi būti numatytos persirengimo patalpos su spintelėmis, jeigu darbuotojai atvyksta ne su darbo rūbais, valgymo ir poilsio patalpa. Statybvietėje privalo būti WC ir praustuvai. Ypač didelį dėmesį reikia skirti saugumui. Visos buitinės patalpos ir sandėliavimo aikštelės įrengiamos esamo sklypo ribose.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	4	18	0

Buitinių patalpų konteineris

Administracinių ir buitinių patalpų dydžių nustatymas:

Patalpų pavadinimas	Skaičiavimo metodika	Plotas
Statinio statybos vadovo ir darbų vadovo patalpos	Vienam žmogui	5 m ²
Drabužinės	Vienam žmogui	1,13 m ²
Prausyklos	Vienam žmogui	0,26 m ²
Drabužių ir avalynės džiovinimo patalpos	Vienam žmogui	0,2 m ²
Poilsio ir valgymo patalpos	Vienam žmogui	1 m ²
Patalpos sušilti	Vienam žmogui	0,1 m ² (min 8 m ²)
Dušinės	Viena dušinė 7 žmonėms	Dušo kabina – 1,75 m ² , Persirengimo patalpa – 2,0 m ²
Tualetai	Vienas tualetas 30-čiai žmonių	Kabinos dydis 1,2x0,8 m ²

Už sklypo ribų rekonstruojant požeminius inžinerinius tinklus, reikia gauti tų sklypų savininkų sutikimą. Rekonstruojant požeminius inžinerinius tinklus turi būti imtasi visų saugumo priemonių, darbų zona turi būti aptverta, įrengti tiltukai praėjimui per iškastas tranšėjas esamų šaligatvių vietose.

Prieš pradėdant žemės darbus statybvietėje pagal topografinę nuotrauką būtina patikslinti esamų požeminių komunikacijų buvimo vietas. Jeigu projekte nėra numatyta požeminių komunikacijų išardymas kaip neveikiančių arba ateityje neberekalingų, jas būtina apsaugoti nuo pažeidimo kasant arba vykdant kitus žemės darbus. Apie aptiktas topografinėje nuotraukoje arba brėžiniuose nepažymėtas komunikacijas prieš pradėdant žemės darbus būtina informuoti Užsakovą. Darbų vykdymo metu pažeistas komunikacijas turi suremontuoti Rangovas savo sąskaita.

Žemės darbų pradžioje nuo statybvietės aikštelės paviršiaus pašalinamas laužas, šiukšlės, akmenys, dirvožemio augalinis sluoksnis, organinės ir kitos žalingos medžiagos. Surinktos žalingos medžiagos ir laužas statybos Vadovo nurodymu turi būti išvežtas į iš anksto numatytą sąvartyną.

Visi atviri šuliniai ir duobės statybos aikštelėje turi būti aptverti bei pastatyti informaciniai ženklai. Visos statybos metu būtina apsaugoti esamus statinius nuo tokių pavojų, kaip dėl pagrindų išplovimo arba kitokio pobūdžio jų susilpninimo, šoninio slinkimo ir kitų veiksnių. Pastebėjus bet kokius pokyčius būtina sustabdyti darbus ir informuoti statybos Vadovą.

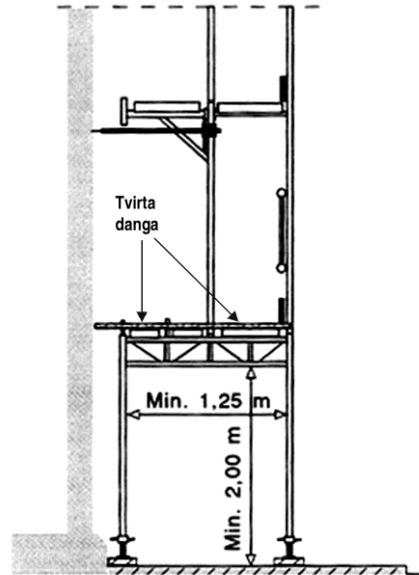
Iki pagrindinių darbų pradžios būtina atlikti šiuos paruošiamuosius darbus:

- įrengti laikinas buitines patalpas;
- įrengti priešgaisrinį postą;
- aptverti statybos zoną 2,0m aukščio apsaugine tvora. Tvorą turi būti uždara ties įvažiavimais įrengiami vartai. Tvorą ženklinama ženklais, įspėjaniais apie vykdomus statybos darbus;
- įrengti statybvietės apšvietimą;
- numatyti statybinio keltuvo vietas;
- sienų apšiltinimo ir apdailos darbams įrengti pastolius;
- numatyti statybinių šiukšlių konteinerio vietą;
- numatyti statybinių medžiagų sandėliavimo vietą;
- įrengti laikiną apsauginį 1,0-1,5m pločio metalinį tinklą esamo parapeto lygyje, tinklo tvirtinimo būdą nustato rangovas technologiniame projekte;
- įrengti laikiną darbų zonos aptvėrimą;
- iškabinti įspėjamuosius ir draudžiamuosius ženklus;
- paruošiama statybvietės aikštelė, augalinio sluoksnio nustūmimas, esamų dangų demontavimas.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	5	18	0

Buitinių patalpų, priešgaisrinio posto, sandėliavimo aikštelės, statybinio keltuvo ir šiukšlių konteinerio vieta turi būti parinkta taip, kad joje nebūtų požeminių ir antžeminių inžinerinių tinklų (šiluminių trasų, vandentiekio ir nuotekų vamzdynų, dujotiekio, elektros ir ryšių kabelių ir kt.). Taip pat negalima jų įrenginėti ant šaligatvių, praėjimų, pravažiavimų, automobilių stovėjimo ir vaikų žaidimo aikštelių.

Statybų aikštelė turi būti aptverta, turi būti užtikrinta, kad į jos zoną nepatektų pašaliniai asmenys. Inventoriniai pastoliai pastatyti aplink pastato perimetrą turi būti aptverti tinklu. Siekiant apsaugoti žmonės einančius į rekonstruojamą pastatą ties įėjimais turi būti įrengti apsauginiai stogeliai, sudaryti koridoriai judėjimui aptvertoje teritorijoje.

Praėjimo stogelio įrengimo detalė

Prieš darbų pradžia, panaudojant laikinus ir pastovius įrenginius, organizuojamas paviršinio vandens nuvedimas.

Kai gruntas kasamas žemiau gruntinio vandens lygio, vandens lygis pažeminamas įrengiant atvirąjį arba uždarytąjį drenažą, naudojant adatinčius filtrus ar gręžininius šulinius su siurbliais. Vykdamas vandens pažeminimo darbus, numatomos priemonės, apsaugančios iškasas, šlaitus ir šalia esančius įrenginius nuo stabilumo praradimo.

Pagrindiniai darbai.

Atlikus išvardintus paruošiamuosius darbus, pradedami pagrindiniai rekonstrukcijos darbai, kuriuos siūloma vykdyti sekančia tvarka:

- Prie pastato įrengiama terasa
- Prie terasos projektuojamas takas
- Remontuojama dalis vidaus patalpų

Baigiamieji darbai.

- **Teritorijos po statybos darbų tvarkymas**

Darbo aplinka turi būti sutvarkoma, kad atitiktų aplinkos reikalavimus, nepabloginama esama situacija.

- **Šiukšlių išvežimas;**

Pavojingąsias atliekas šių atliekų susidarymo vietoje iki jų surinkimo galima laikinai laikyti ne ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingąsias atliekas – ne ilgiau kaip vienerius metus, jei kiti teisės aktai nenustato kitaip.

Laikiniai laikomos atliekos turi būti stabilios, t. y. savime nekeisti fizinių, cheminių ar biologinių savybių.

Atliekų turėtojas privalo užtikrinti, kad laikinai laikomos aplinkos poveikiui neatsparios atliekos būtų apsaugotos nuo šio poveikio, iš laikinai laikomų atliekų ar jų laikymo talpų netekėtų skysčiai, jos neskleistų kvapų, dulkių ir pan. Atliekų laikymo talpos turi būti atsparios atliekų poveikiui.

Atliekų surinkimas, vežimas:

Atliekų surinkimo ir (ar) vežimo veikla gali verstis tik šių Taisyklių nustatyta tvarka užregistruota įmonė, atitinkanti Atliekų tvarkymo įstatyme atliekas surenkančioms ir vežančioms įmonėms nustatytus reikalavimus.

Pavojingąsias atliekas surinkti ir (ar) vežti gali tik įmonės, apdraudusios savo civilinę atsakomybę už žalą, kuri vykdamas šią veiklą gali būti padaryta tretiesiems asmenims ir (ar) jų turtui bei aplinkai.

Atliekas surenkanti įmonė privalo vykdyti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą ir susidarymo vietoje išrūšiuotas atliekas surinkti atskirai.

Atliekas surenkanti ir vežanti įmonė surinktas ir vežamas atliekas turi pristatyti į atitinkamus atliekų apdorojimo įrenginius.

Komunalinių atliekų surinkimo paslaugą teikiantys atliekų tvarkytojai ir (ar) komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai, atsižvelgdami į atitinkamos rūšies atliekų apdorojimo technologijas, periodiškai (bet ne rečiau kaip kartą per metus) informuoja atliekų turėtojus apie atliekų, kurios turi būti surenkamos atskirai, rūšis ir pobūdį, siekiant palengvinti specialų tos rūšies ir pobūdžio atliekų apdorojimą, pateikia atliekų rūšiavimo instrukcijas (sutartyje, interneto tinklalapyje, lankstinukuose ar pan.).

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	6	18	0

Darbų atlikimo grafikas

Kadangi nėra aiškus būsimo užsakovo su Rangovu susitarimo sąlygos bei sutartiniai grafikai) todėl pateikiamos preliminarus grafikas o siūlomas darbų eiliškumas anksčiau aprašytas.

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	3 sav	6 sav	9 sav	12 sav	15 sav	18 sav	21 sav	24 sav	27 sav	30 sav	33 sav	36 sav	39 sav	42 sav	45 sav	48 sav
1.	Paruošiamieji darbai																
2.	Pagrindiniai darbai																
3.	Baigiamieji darbai																

Darbų specifika:

1. Darbai šiltuoju metų laiku:
  - Galimi visi numatytieji statybos darbai.
2. Darbai šaltuoju metų laiku.

Padidėjusi rizika pasitemti, peršalti, pagriūti ir susižaloti, nuolatos mažinama valant kelius, takus ir darbo vietas. Žiemos metu šios vietos barstomos, valomos nuo sniego ir ledo. Žiemos metu papildomai išduodamos pirštinės, žieminė avalynė ir žieminės striukės. Galimai visi vidaus darbai, saugotis apsnigtų konstrukcijų (prieš darbų atlikimą privaloma sniegą valyti kiekvieną dieną).

Darbų vykdymas žiemos laikotarpiu:

- Vykdamas žemės darbus žiemos laikotarpiu privaloma neleisti peršalti gruntui ir ribojimas atviras vandens nuvedimas.
- Pertraukų metu gruntas uždengiamas apšiltinimo sluoksniu arba atliekamas pašildymas. Statybos metu atliekami temperatūros ir grunto sistemingi stebėjimai. Stebėjimo rezultatai užfiksuojami darbų žurnale.

Statybos geodezinė kontrolė

Vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“:

- Statybinių inžinerinių geodezinių tyrinėjimų valstybinė priežiūra atliekama vadovaujantis Geodezijos ir kartografijos įstatymo nuostatomis
- Jei kasant gruntą aptinkami brėžiniuose ar plane (topografinėje geodezinėje nuotraukoje) nenurodyti inžineriniai statiniai, archeologinis paveldas ar kultūros paveldo objekto vertingosios savybės, darbai laikinai sustabdomi. Rangovas išsiaiškina, kam priklauso inžineriniai statiniai, pareikalauja iš naudotojų juos užfiksuoti brėžiniuose, suderina tolesnės žemės darbų vykdymo priežiūros tvarką ir leidžia tęsti darbus. Jei atliekant žemės darbus aptinkamas archeologinis paveldas ar kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių, rangovas apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniiui, o šis informuoja Kultūros paveldo departamentą. Šiuo atveju žemės darbai gali būti tęsiami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.
- Rangovai privalo vykdyti geodezinę darbų kontrolę ir užtikrinti, kad statinio išdėstymas plane ir vertikalus profilis atitiktų statinio projekto reikalavimus
- Draudžiama užpilti gruntą nutiestus inžinerinius tinklus bei pastatytus kitokius inžinerinius statinius neatlikus geodezinių matavimų ir nepadarius inžinerinių tinklų planų (geodezinių nuotraukų) ir nepasirašius paslėptų statybos darbų aktų.
- Paslėptų darbų patikrinimo aktai surašomi iš karto po jų apžiūrėjimo, nepradėjus vykdyti toliau numatytų statybos darbų. Prireikus padaromos geodezinės kontrolinės nuotraukos. Paslėptų darbų patikrinimą ir tam skirtų aktų surašymą organizuoja už šių darbų vykdymą atsakingas statinio statybos vadovas (bendrųjų ar specialiųjų statinio statybos darbų vadovas – kai pildomi papildomi Žurnalai). Pasirašius aktą suteikiama teisė vykdyti tolesnius akte nurodytus darbus.

Statinio techninė priežiūra

1. Mokslo paskirties pastato, statybai privaloma bendroji (bendrųjų statybos darbų) techninė priežiūra ir specialioji statybos techninė priežiūra.

2. Bendrąją (bendrųjų statybos darbų) techninę priežiūrą gali atlikti vienas statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), turintis teisę eiti ypatingųjų negyvenamųjų statinių bendrąją techninę priežiūrą arba jo vadovaujama priežiūros grupė.

3. Specialiąją statinio statybos techninę priežiūrą gali atlikti specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovai, turintys teisę eiti ypatingųjų negyvenamųjų statinių elektrotechnikos darbus arba jų vadovaujamos priežiūros grupės.

4. Statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėtis nustatoma sudarant techninės priežiūros sutartį **STR 1.06.01:2016 „STATYBOS DARBAI. STATINIO STATYBOS PRIEŽIŪRA“** VII skyriaus nustatyta tvarka.

5. Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas samdomas ta pačia tvarka kaip ir statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), kai jo kandidatūrai pritaria statinio statybos techninis prižiūrėtojas.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	7	18	0

Statinio statybos techninės priežiūros laiko skaičiavimas

PAVADINIMAS	MINIMALUS VALANDŲ SKAIČIUS	PROJEKTUOJAMO STATINIO LAIKO SKAIČIAVIMO VIENETAI	VALANDŲ SKAIČIUS PROJEKTUOJAM STATINIUI	PASTABOS
Projekto nagrinėjimas (1000 m ² pastato ploto)	80	3501	280,1	
Bandymai (vienai inžinerinei sistemai)	8	1	8,0	
Stogas (1000 m ²)	36	60	2,2	
Fasadai ir langai 1000 m ²	64	65	4,2	
Elektros inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	48	17530	841,4	Specialeji statybos darbai
Statybos sklypo tvarkymas (1000 m ²)	40	400	16,0	
Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitikties dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)	12	12	144,0	12 val. skirta vienam mėnesiui; valandas reikia dauginti iš statybų trukmės (mėnesiais)
Geodezinės nuotraukos tikrinimas (1000 m ³ pastato tūrio)	12	17530	210,4	
Užbaigimo komisija	24		24,0	
VISO:			1530,2	

Vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ p 108.11 Statinio techninis priežiūrėtojas privalo būti statybvietėje pradedant kiekvieną naują statybos darbų technologinį procesą ir jo metu ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę

Darbų organizavimas.

Visos statybinės medžiagos atvežamos autotransportu esama asfaltuota Žaliūkių gatve ir iškraunamos prie pastato tam skirtose sandėliavimo vietose. Medžiagos ir įrenginiai privalo būti išdėstyti arba sudėti į krūvas taip, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti. Prireikus privalo būti uždengtos perėjos arba į pavoingas zonas neprivalo būti įėjimo.

Papildomas žemės sklypas statybiniams produktams, konstrukcijoms, atliekoms ir gruntui sandėliuoti nenumatytas. Visos medžiagos sandėliuojamos tam skirtose vietose, medžiagos į statybos aikštelės atvežamos ne visos iš karto, o tik tiek kiek reikia nepertraukiamam statybos procesui.

Darbuotojai privalo būti apsaugoti nuo krentančių daiktų kolektyvinėmis saugos priemonėmis, taip pat darbuotojams privalo būti išduotos reikiamos asmeninės apsaugos priemonės.

Į darbo vietą (ant stogo) medžiagos ir gaminiai pakeliami statybiniu keltuvu bei rankiniu būdu, panaudojant skryščių komplektus (polispastus) arba gervę. Nedidelė dalis medžiagų gali būti nunešama į darbo vietas per esamas laiptines, tačiau esamose laiptinėse draudžiama palikti arba laikinai sandėliuoti medžiagas. Dirbantys ant stogo darbininkai turi būti aprūpinti apsauginiais diržais, o diržų prikabinimas prie esamų stogo konstrukcijų turi būti patikimas. Polispastų arba gervės tvirtinimo būdai, o taip pat laikino metalinio tinklo tvirtinimo būdas konkretizuojami rangovo technologiniame projekte.

Visos statybinės atliekos ir šiukšlės nuo stogo nuleidžiamos žemyn polietilenu vamdžynu, arba konteineriuose nuleidžiamos statybiniu keltuvu, pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į atliekų perdirbimo vietą.

Keičiant senus langus ir duris, pirmiausia demontuojami seni mediniai langai ir durys. Demontuojamų langų ir durų kiekis negali būti didesnis už sumontuojamų tą pačią dieną. Senos, demontuotos konstrukcijos išvežamos atliekų tvarkytojui.

Fasadų apšiltinimui pagal pastato perimetrą įrengiami inventoriniai pastoliai. Esant galimybei, gali būti naudojamas ir statybinis bokštelis.

Fasadai šiltinami nuo pristatomų pastolių kurie papildomai tvirtinami laikiniais ankeriais prie sienos. Naudojami pastoliai turi būti patikrinti, ar atitinka stiprumo reikalavimus, nėra mechaniškai pažeisti. Ant pastolių negalima sukrauti didelio kiekio statybinių medžiagų. Vykdamas statybos darbus ant pastolių medžiagos užkeliamos keltuvais. Siekiant apsaugoti žmonės einančius į rekonstruojamą pastatą ties įėjimais turi būti įrengti apsauginiai stogeliai, sudaryti koridoriai judėjimui aptvertoje teritorijoje. Technologiniame projekte atlikti technologines korteles fasadų šiltinimo bei apdailos įrengimo darbams

Inžinerinių tinklų įrengimo darbai turi būti atliekami tik suderinus su užsakovu. Elektros instaliacijos montavimo metu turi būti atjungtas elektros tiekimas esamose elektros tinklų atkarpose.

Statybos metu turi būti nepažeisti ir išsaugoti esami požeminiai ir antžeminiai inžineriniai tinklai.

Iki statybos darbų pradžios užsakovą būtina informuoti apie darbų pradžią, jų trukmę ir vykdymo tvarką.

Esami komunikacijų tinklai statybos metu neatjungiami. Statybos darbų metu rekonstruojamame pastate veikla nesustabdoma. Statybos darbai vykdomi etapais, kurie derinami ir tvirtinami kartu su Užsakovu, kitomis suinteresuotomis struktūromis.

Statybos darbų metu inžinerines komunikacijas nenumatoma atjungti, tačiau atsitikus nenumatytiems veiksniams galima. Tuomet statybos organizacija turi kreiptis į numatomų inžinerinių komunikacijų eksploatuotoją ir suderinti atjungimo darbus. Apie numatomą elektros energijos turi pranešti iš anksto pastato administracijai.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
	23012-XX-TP-SO-AR	8	18

Vykdamat rekonstrukcijos darbus, pastatą numatomą eksploatuoti tai yra pastate nebus stabdoma veikla statybos darbu metu, tačiau statybinė organizacija vykdamti statybos darbus turi suderinti darbu grafika su Užsakovu. Tai komplikuoja rekonstravimo darbu vykdymą ir reikalauja ypatingą dėmesį skirti darbo saugos reikalavimams, darbu eiliškumui bei jų kokybei.

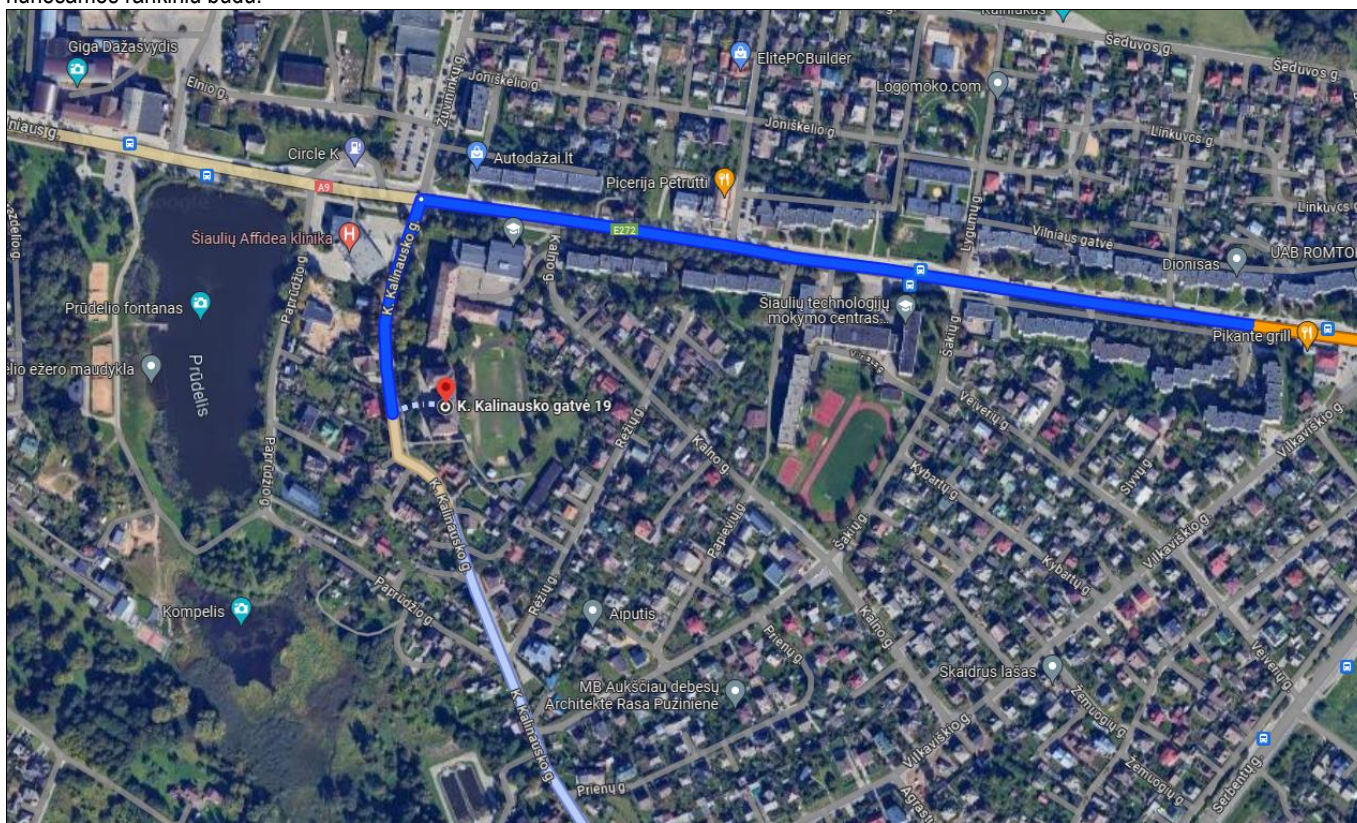
Vykdamat rekonstravimo darbus aplinkosaugos bei trečiųjų asmenų interesai nepažeidžiami. Siekiant sumažinti neigiamą poveikį gretimybėms ir trečiųjų asmenų interesams, turi būti apribotas mechanizmu ir įrankių skleidžiamas triukšmas ir vibracija. Didelį triukšmą skleidžiantys mechanizmai ir įrankiai turi būti pakeisti kitais arba numatant jiems triukšmo slopintuvus.

Visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas sutikimas iš jų. Vykdamat darbus būtina suderinti su suinteresuotų inžinerinių tinklų įmonių atstovais. Prieš pradėdamat statybos darbus reikalinga parengti statybos darbu technologijos projektą.

Technologijos projektui ekspertizė neprivaloma.

Eismo organizavimas.

Privažiuoti prie rekonstruojamo pastato galima esamu bendro naudojimo asfaltuotu privažiavimo keliu iš K. Kalinausko gatvės. Siuriuose, naudojamuose automobiliu stovėjimui privažiavimo keliuose ir aikštelėse, medžiagu atvežimo ir statybinių šiukšliu išvežimo dieną reikia organizuoti eismą. Vežant didelių gabaritų krovinius į statybos aikštelę reikia iš anksto numatyti ženklus draudžiančius palikti automobilius konkrečioje gatvėje, kad krovinius vežančios transporto priemonės galėtų netrukdomai pravažiuoti. Arba kol vyks statybos darbai visiškai uždrausti parkavimą minėtoje gatvėje ar gatvės atkarpoje. Medžiagu atvežimo dieną reikia užtikrinti, kad transportas patektų į teritoriją, turi būti atidaryta užkarda, automobiliai sustatyti taip, kad netrukdytų pravažiuoti ir apsisukti. Taip pat būtina iš anksto perspėti Užsakovą, kad galėtų laiku patraukti automobilius. Jeigu nėra galimybės privažiuoti transportui su medžiagomis per ankštų įvažiavimą, visos medžiagos nunešamos rankiniu būdu.

Aplinkosauga

Statybos metu sklpe augantys augalai ir medžiai, kuriu nenumatyta iškirsti, yra saugomi, esant poreikiui numatomas jų apdengimas specialiais skydais. Įrengiant takus ir šaligatvius nukastas gruntas (augalinis sluoksnis) saugomas ir panaudojamas tvarkant aplinką. Sudarkyti gazonai, atstatomi, apšėjami veja.

Visi statybiniai mechanizmai turi būti tvarkingi. Degalų ir tepalų nutekėjimas ir patekimas į gruntą draudžiamas. Draudžiama naudoti kenksmingas aplinkai medžiagas. Iš statybos zonos į gatvę išvažiuojančio autotransporto ratai turi būti švarūs, o esant reikalui, nuplaunami vandeniui.

Statybvietėje turi būti pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisykliu patvirtinimo“ (toliau – Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklės), nustatyta tvarka. Statybinių atliekų apskaitos dokumentai saugomi pagal Atliekų tvarkymo taisykliu reikalavimus.

Statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarantios:

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	9	18	0

1. komunalinės atliekos – maisto likučiai, tekstilės gaminiai, kitos buitinės ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas;

2. inertinės atliekos – betonas, plytos, keramika ir kitos atliekos, kuriose nevyksta jokie pastebimi fizikiniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai;

3. perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos – pakuotės, popierius, stiklas, plastikas ir kitos tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir (ar) perdirbti ar pakartotinai naudoti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos;

4. pavojingosios atliekos – tirpikliai, dažai, klijai, dervos, jų pakuotės ir kitos kenksmingos, degios, sprogstamosios, ėsdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai įtakoti aplinką ir žmonių sveikatą;

5. netinkamos perdirbti atliekos (izoliacinės medžiagos, akmens vata ir kt.).

Išrūšiuotos atliekos turi būti perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir šalinimo.

*Statybvietėje gali būti atskiriama (išrūšiuojama) ir daugiau atliekų rūšių atsižvelgiant į statybos rūšis, jų apimtį ir atliekų tvarkymo galimybes.

Nepavojingos statybinės atliekos gali būti laikinai laikomos statybvietėje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos turi būti laikinai laikomos pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

Inertinės (nepavojingos) statybinės atliekos gali būti smulkinamos mobilia įranga statybvietėje, kaip nustatyta statybinių atliekų tvarkymo taisyklių 12–15 punktuose.

Asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje turi būti tvarkomos pagal statybinių atliekų tvarkymo taisyklių 24-26 punktuose nustatytus reikalavimus. Polichlorintų bifenių ir polichlorintų terfenilų (toliau – PCB/PCT) turinčios statybinės atliekos statybvietėje turi būti surenkamos pagal Polichlorintų bifenių ir polichlorintų terfenilų (PCB/PCT) tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. 473 „Dėl Polichlorintų bifenių ir polichlorintų terfenilų (PCB/PCT) tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 850/2004 dėl patvariųjų organinių teršalų ir iš dalies keičiančio direktyvą 79/117/EEB, reikalavimus (OL 2004 L 158, p. 7-49).

Vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.05.01:2017 „STATYBĄ LEIDŽIANTYS DOKUMENTAI. STATYBOS UŽBAIGIMAS. STATYBOS SUSTABDYMAS. SAVAVALIŠKOS STATYBOS PADARINIŲ ŠALINIMAS. STATYBOS PAGAL NETEISĖTAI IŠDUOTA STATYBĄ LEIDŽIANTĮ DOKUMENTĄ PADARINIŲ ŠALINIMAS“ siekiant gauti statybos užbaigimo aktą, statybos užbaigimo komisijai turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad rangovas, pats arba per vežėją perdavė statybines atliekas atitinkamas atliekas apdorojančiai įmonei (dokumentuose, pvz., sąskaitoje faktūroje, atliekų perdavimo–priėmimo akte, nurodomos perduotų atliekų rūšys, atliekų kodas ir svoris, atliekų perdavimo data, dokumentus patvirtina atliekas apdorojančios įmonės atsakingas asmuo), arba pateikta statytojo (užsakovo) pažyma apie neapdorotų statybinių atliekų sunaudojimą šių statybinių atliekų tvarkymo taisyklių 4 punkte nurodytuose dokumentuose numatytais būdais.

Pavojingas atliekas, išveža spec. atestuota įmonė. Statybinės atliekos tvarkomos pagal Statybinių atliekų tvarkymo taisykles (2006m. gruodžio 29d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-637). Numatomas savalaikis atliekų išvežimas.

Visi saugomų, vežamų pavojingų atliekų konteineriai ar pakuotės turi būti paženklinėti. Pavojingų atliekų ženklavimo etiketė.

Statybvietėje turi būti pildomas pirminės atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos pirminės atliekų apskaitos.

Statybinis laužas turi būti išvežamas savivarčiais su uždangalu. Pakrautos statybinis laužas papildomai sulaistomas vandeniu, kad būtų sumažintas dulkių skleidimasis.

Statybinių šiukšlių konteineris

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	10	18	0

Orientaciniai šiukšlių ir statybinio laužo kiekiai susidarantys rangos metu:

Medžiaga	Kodas	Kiekis (t)	Tvarkymas
Betonas/ Asfaltas	17 01 01	80	Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose
Mediena	17 02 01	28,3	Naudojimas kurui ar kitais būdais energijai gauti
Stiklas	17 02 02	0,06	Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas (atnaujinimas)
Metalai	17 04	2,46	Metalų ir metalų junginių perdirbimas (atnaujinimas)
Plastikas/ Bitumas/ Linoleumas	17 02 03	0,4	Organinių medžiagų, nenaudojamų kaip tirpikliai, perdirbimas (atnaujinimas)
Izoliacinės medžiagos	17 06 04	0,5	Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose/ Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas (atnaujinimas)
	Viso:	111,72	

Orientaciniai grunto kiekiai susidarantys rangos metu:

Medžiaga	Pavojingumas	Kiekis (t)	Tvarkymas
Augalinis sluoksnis	Nepavojingos	10,49	Panaudojamos sklypo teritorijoje paviršiaus formavimui, perteklius išvežamas į kitus objektus (pievas)
Gruntas	Nepavojingos	94,41	Panaudojamos sklypo teritorijoje paviršiaus formavimui, perteklius išvežamas į kitus objektus
Viso:		104,9	

Buitinės atliekos saugomos atskirame konteineryje ir sudarius sutartį su atliekų tvarkytoju, pastoviai išvežamos.

Iki darbų pradžios būtina sudaryti sutartį su statybinės atliekas utilizuojančia įmone, kuri turi atitinkamą sertifikatą.

Statytojas pridodamas statinį priėmimo komisijai, turi pateikti faktinius dokumentus apie susidariusių atliekų kiekius, rūšis bei jų tvarkymo vietas. Vykdamas visus darbus, būtina vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais ir projektu.

5. STATINIO KONSERVAVIMO DARBAI

Sustabdžius statinių statybą (jei numatoma ilgesnė kaip 3 mėnesių Statybos sustabdymo trukmė) atliekami jų konservavimo darbai vadovaujantis STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ Statinio konservavimo tvarkos aprašu (Reglamento 5 priedas) nustatyta tvarka ir atvejais.

6. PAGRINDINIAI DARBO SAUGOS REIKALAVIMAI

Ypatingą dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:

- pašaliniai asmenys nepatektų į darbų vykdymo zoną, kuri turi būti pažymėta gerai matomais ženklais arba aptverta;
- darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga ir individualios apsaugos priemonėmis pagal SDTB-13 „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai“;
- objekte būtų vaistinė su vaistais, tvarsčių rinkinys ir kitos pirmosios pagalbos priemonės;
- elektriniai statybos mechanizmai, įrankiai būtų įžeminti;
- gerai prieinamoje vietoje būtų įrengti priešgaisriniai postai (skydas su gesintuvais ir kitu priešgaisrinio inventoriu);
- nebūtų žmonių po keliamaiais gaminiais arba po kranu ir keltu, o taip pat vietose, kur gaminiai gali nukristi;
- darbo vietos būtų gerai apšviestos;
- dirbantieji ant stogo darbininkai būtų aprūpinti apsauginiais diržais;
- tiršto rūko, lijdros ar perkūnijos metu, o taip pat esant vėjui stipresniam kaip 15 m/s, darbai ant stogo ar kitų neapsaugotų konstrukcijų būtų nutraukti;
- esami praėjimai nebūtų užkrautos statybinėmis medžiagomis;
- kranas, keltuvas, skryščiai ir polispastai nebūtų perkrauti;
- pastato administracija būtų iš anksto informuoti apie darbų pradžią ir jų vykdymo tvarką bei trukmę;
- iki statybos pradžios būtų parengtas darbų vykdymo projektas;
- būtų paskirtas darbuotojas, atsakingas už darbo saugos priemonių įvykdymą.

Potencialiai pavojingos darbo vietos statybvietėje

- Darbai šuliniuose, kolektoriuose ir kituose požeminiuose įrenginiuose.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	11	18	0

- Darbai vykdomi aukščiau kaip 5 m nuo žemės, perdenginio ar darbo pakloto paviršiaus, kai pagrindinė priemonė apsaugoti nuo kritimo yra apsaugos diržas.
- Elektros, ryšių oro linijų montavimas-demontavimas.
- Grunto kasyba gilesnėse kaip 2 m iškasose.
- Darbas mechanizmų darbo zonose.
- Darbas su veikiančiais elektros įrenginiais, kurių kintama srovė 50 Hz dažnio, įtampa kintamos srovės - aukštesnė kaip 42 V, o nuolatinės srovės - aukštesnė kaip 110 V.
- Gaisrų gesinimas, avarinių ir gaivalinių nelaimių padarinių likvidavimas.
- Pravažiavimo keliai.
- Mechanizmų (keliamųjų kranų, buldozerių, ekskavatorių traktorių ir kt.) darbo zonos.
- Laikinos elektros linijos ir įrenginiai.
- Vykdamas žemės darbus - veikiančios požeminiai elektros kabeliai. Vykdamas darbus esamame pastate - vidaus elektros laidai, kabeliai ir įrenginiai.
- Ardant stogo dangą - stogo darbų zona.
- Ardant sienų konstrukcijas, vidaus komunikacijas - darbų nuo pastolių pakeliamų mechanizmų darbų zona.
- Montuojant (demontuojant) sunkius įrenginius ir konstrukcijas - montavimo (demontavimo) darbų zonos.

Darbai su kenksmingomis medžiagomis ir pavojingais įrenginiais

- Dujinio suvirinimo ir pjaustymo darbai.
- Suvirinimas elektra.
- Darbas su medžiagomis turinčiomis asbesto.

Darbuotojų apsauga šiltinant fasadus

- Darbus atlikti tik nuo patikrintų pakankamai stiprių ir stabilių paaukštinimo priemonių.
- Pastoliai pritvirtinami visame aukštyje prie tvirto statinio paviršiaus. Negalima tvirtinti pastolių prie parapetų, karnizų, balkonų, lietaužkarių.
- Įėjimo po pastoliais vietose reikia įrengti apsauginį stogelį. Stogelis turi išsikišti už pastolių ne mažiau kaip 1,5 m ir sudaryti 20 laipsnių kampą su horizontu.
- Kopėčias užlipti ant pastolių reikia įrengti 60 laipsnių kampu ir įtvirtinti.
- Draudžiama naudoti atsitiktines paaukštinimo priemones (statinių, dėžių ir pan.).
- Negalima atlikti darbų nuo išorinių pastolių esant plikledžiui, tirštam rūkui, lijundrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Jeigu nėra galimybės įrengti darbinio pakloto ir aptvarų, darbai aukštyje darbai aukštyje nuo įvairių neaptvertų konstrukcijų prie neaptvertų angų kai darbo vieta yra 1,3 m aukštyje ir aukščiau, turi būti atliekami naudojantis asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuo kritimo iš aukščio.
- Negalima dirbti ir būti žmonėms pavojingose zonose, vietose, kur kroviniai keliami kranais, keltuvais gervėmis. Šios zonos turi būti aptveriamos.
- Pastolių paklotas turi būti horizontalus.
- Paklotas turi būti dedamas ne arčiau kaip ant trečiojo nuo viršaus skersinio.
- Statant kopėčias reikia atkreipti dėmesį į temple, kuri turi būti įtempta.

Darbuotojų apsauga dengiant stogus

- Stogo dengimo ritinine danga vietoje turi būti ne mažiau kaip du evakuaciniai išėjimai.
- Uždarose patalpose, kuriose ruošiamos ritininės medžiagos, mastika, gruntavimo mišiniai, turi būti įrengta priverstinė ventiliacija.
- Sandėliuoti ant stogo medžiagas ir įrankius saugiai, kad jie nenuslystų, nenuvirstų ar jų nenuneštų vėjas.
- Medžiagų, įrankių ir taros kritimo zona turi būti aptveriamas signaliniais aptvarais.
- Stogo dengimo vietoje turi būti gesinimo priemonių kompleksas.
- Ant stogo pažymėti ir aptverti pavojingas zonas.
- Kai dirbama tai yra stogo danga klijuojama 1,3 m ir aukščiau nuo žemės paviršiaus, dirbant arčiau kaip 2 metrai nuo aukščių skirtumo, būtina įrengti apsaugos priemones (apsauginius stogo aptvarus).
- Draudžiama ant stogo dirbti esant plikledžiui, tirštam rūkui, lijundrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Tamsiu paros metu stogdengių darbo vietos apšviečiamos elektriniais šviestuvais. Apšvietos vertė turi viršyti 30 lx.

Asmeninės apsaugos ir sveikatos priemonės:

- Apsauginis šalmas. Stogdengiai turi būti aprūpinti statybiniais šalmais, atitinkančiais Lietuvos standarto reikalavimus LST EN 397 reikalavimus.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	12	18	0

- Asmeninė apsaugos nuo kritimo iš aukščio įranga. Stogdengiai aprūpinami juosmens saugos diržais, kurie kartu su kobiniais fiksuoja darbuotojo padėtį arba riboja jo saugią darbo zoną ir atlieka kritimo iš aukščio prevenciją, esant realiam kritimui iš aukščio pavojui, stogdengiai aprūpinami kūno saugos diržais.
- Pirštinės. Kiekvienas stogdengys turi dėvėti jo plaštakos dydį atitinkančias pirštines.
- Apsauginiai darbo drabužiai. Stogdengiai, dirbantys su medžiagomis, aprūpinami darbo drabužiais, apsaugančiais nuo mechaninio poveikio ir gamybinio užterštumo.
- Profesinė avalinė. Stogdengiams, dirbantiems si vienietinėmis stogo dangos medžiagomis naudotini batai, turintys metalines noseles, apsaugančias nuo energijos smūgių iki 100 J ir gniuždymo apkrovos iki 10 kN.
- Pirmosios pagalbos rinkinys.

Medicinos ir kitų pagalbos priemonių pavadinimas	Skaičius Vnt.	Paskirtis
1. Didelis sterilus tvarstis, 10 cm x12 cm	2	
2. Karpomas pirmosios pagalbos pleistras, 10 cm x 6 cm	8	
3. Lipnus pleistras, 2,5 cm x 5 m	1	Tvarsčiui pritvirtinti
4. Neaustinės medžiagos servetėlė, 20 cm x 5 m	10	
5. Palaikomasis trikampio formos tvarstis	1	Pažeistai viršutinei galūnei parišti
6. Palaikomasis tvarstis, 6 cm x 4 m	3	
7. Palaikomasis tvarstis, 8 cm x 4 m	3	
8. Pirmosios pagalbos žirklys	1	
9. Pirmosios pagalbos pleistro juostelės	20	
10. Plastikinis maišelis, 30 cm x 40 cm	2	
11. Sterilus akių tvarstis	2	
12. Sterilus nudegimų tvarstis, 40 cm x 40 cm	1	
13. Sterilus nudegimų tvarstis, 60 cm x 80 cm	1	
14. Sterilus žaizdų tvarstis, 10 cm x 10 cm	6	
15. Speciali antklodė, ne mažesnė kaip 140 cm x 200 cm	1	Nukentėjusiam paguldyti ir (ar) apkloti
16. Tinklinis cilindrinis galūnių tvarstis, 4 m	1	
17. Vidutinio dydžio sterilus tvarstis, 8 cm x 10 cm	3	
18. Vienkartinės medicininės nesterilios pirštinės	4	
19. Amoniaکو 10% tirpalas, 50 ml	1	
20. Žaizdų dezinfekavimo tirpalas (oktenidino dihidrochloridas), 250 ml	1	Žaizdoms dezinfekuoti
21. Natrio chlorido 0,9% sterilus tirpalas, 200 ml	1	Pažeistoms akims ir žaizdoms plauti
22. Pirmosios pagalbos teikimo aprašymas arba pirmosios pagalbos teikimo atmintinė	1	
23. Rinkinio aprašas	1	Tvirtinamas ant dėžutės/ spintelės durelių/dangtelio vidinės pusės

Darbuotojų apsauga kasant tranšėjas ir pamatų duobes rankiniu būdu

Prieš pradėdant žemės darbus, požeminių komunikacijų vietas turi būti paženklintos. Pamatų duobės ir tranšėjos turi būti aptvertos, o ant aptvarų pakabinti įspėjamieji užrašai ir ženklai. Atkasti elektros kabelius ir dujotiekio linijas leidžiama tik kastuvais, atsargiai juos įsmeigiant.

Jei kasant žemę aptinkami planuose ir brėžiniuose ar geodezinėje nuotraukoje nepamėti tinklai, būtina sustabdyti darbus.

Natūralaus drėgnumo grunte, kai nėra gruntinio vandens ir arti nėra požeminių įrenginių, pamatų duobes ir tranšėjas su vertikaliomis sienelėmis be sutvirtinimų galima kasti ne gilesnes kaip:

1 m - supiltame smėlio ir žvirgždo grunte;

1,25 m - priesmėlio grunte;

1,5 m - Priesmėlio ir molio grunte.

Lipti į tranšėjas ar pamatų duobes leidžiama ne šiauresniais kaip 0,6 m lipynėmis su turėklais. Kasti gruntą pasikasant draudžiama. Iš pamatų duobės ar tranšėjos išmestą gruntą reikia laikyti ne arčiau kaip 0,5 m nuo jos krašto. Naudoti tik išbandytus ramstomus skydus. Naudojant ramsčius būtina laikytis gamintojo instrukcijos. Ramstomieji skydai turi išsikišti virš grunto ne mažiau kaip 10 cm. Atstumas tarp ramstomojo skydo krašto ir iškasto grunto - ne mažesnis kaip 60 cm. Kasant didesnio kaip 0,8 m pločio tranšėjas, būtina įrengti perėjimų tiltelius, kurių plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m. Jei kasamų tranšėjų gylis viršija 1,3 m perėjimo tilteliai iš abiejų šonų turi turėti turėklus. Kasti negalima šlapio smėlio, liso arba piltinio grunto nesutvirtinus iškasos sienelių.

Avarijos likvidavimas.

Kai įvyksta avarija statinį statant/rekonstruojant, statybos rangovas privalo nedelsdamas:

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	13	18	0

- organizuoti ir suteikti pagalbą avarijos metu nukentėjusiems žmonėms.
- evakuoti žmones iš pavojingos zonos;
- imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;
- apsaugoti avarijos vietą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;
- pranešti apie avariją (telefonu, faksu ar kitomis ryšio priemonėmis) atitinkamoms institucijoms.
- pranešant apie avariją nurodomas statinio pavadinimas (paskirtis), adresas, statinio statytojas (užsakovas), projektuotojas, padariniai, orientacinės avarijos priežastys, nukentėjusių avarijos metu žmonių skaičius, iš jų žuvusių ir sužeistų;
- Vietinė komisija dirba iki avarijos tyrimo komisijos atvykimo. Ji privalo:
- organizuoti pavojingose būklėse išlikusių konstrukcijų laikiną sustiprinimą;
- užfiksuoti pirminę nugriuvusių konstrukcijų padėtį (aprašant, darant schemas bei eskizus, fotografuojant ar kitu būdu);
- pažymėti pavojingą zoną, organizuoti jos laikiną aptvėrimą ir pasirūpinti, kad į ją nepatektų pašaliniai asmenys;
- apklausti avarijos liudytojus bei su avarija susijusius darbuotojus ir paimti iš jų paaiškinimus (raštu arba žodžiu, tai aprašant šios komisijos akte); nustatyti orientacines avarijos priežastis jas nurodant komisijos akte;
- aprašyti statinio būklę po avarijos bei nurodyti statinio pakitimus ir jų atsiradimo vietas;
- turi būti laikomasi atitinkamų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų.

Avarijos atveju organizuojama evakuacija iš pastato. Žmonės iš pastato evakuojasi pagal esamus evakuacijos planus. Nurodyti evakuacijos išėjimai iš pastato neturi būti užkrauti, užrakinti, ar kaip nors kitaip apribotas jų naudojimas. Ties išėjimais neturi būti įrengta statybos zona, kad evakuojantys žmonės nepatektų į statybos aikštelę, jei nėra kitos galimybės nurodomas patikslintas evakuacijos planas. Žmonės evakuojasi už pastato ir laikino aptvėrimo ribų.

Bendrosios darbuotojų saugos taisyklės

Vykdamas statybos darbus statybvietėje aikštelėje reikia vadovautis: LR darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu (žin.2000, Nr. 95-2968), „Kėlimo kranų naudojimo taisyklės“ (Isakymas Nr.A1-425), "Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai", "Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai", "Vikšrinių ratinių automobilinių ir automobilinio tipo su spec. važiuokle kranų kranininko saugos ir sveikatos instrukcija", "Kėlimo kranų darbo vadovo saugos ir sveikatos instrukcija" bei kitais veikiančiais darbo saugos norminiais dokumentais.

Bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso, specialių pertraukų trukmės per darbo dieną (pamaina) ir jų nustatymo sąlygų aprašu Minimali specialių pertraukų trukmė per 8 valandų darbo dieną (pamaina) turi būti ne mažesnė kaip 40 minučių. Esant kitai darbo dienos (pamainos) trukmei, specialių pertraukų trukmė turi būti proporcinga darbo laikui.

Specialios pertraukos suteikiamos esant šioms sąlygoms:

1. kai darbuotojai dirba lauke, kai aplinkos temperatūra žemesnė kaip –10 C, arba nešildomose patalpose, kai aplinkos temperatūra žemesnė kaip +4 C;

2. kai darbuotojai dirba profesinės rizikos sąlygomis, taip pat dirba sunkų fizinį ar didelės protinės įtampos reikalaujantį darbą, arba jeigu pagal profesinės rizikos vertinimo, atlikto vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro patvirtintais Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, rezultatus darbuotojų veikia bent vienas profesinės rizikos veiksnys, kurio dydis viršija nustatytąjį darbuotojų saugos ir sveikatos norminiuose teisės aktuose, ir todėl profesinė rizika įvertinta kaip toleruotina.

Specialios pertraukos darbuotojams, nurodytiems Aprašo 1 papunktyje, turi būti suteikiamos ne rečiau kaip kas pusantros valandos.

Specialios pertraukos darbuotojams, nurodytiems Aprašo 2 papunktyje, turi būti suteikiamos tokios trukmės ir tokiu dažnumu, kad veiksmingai prisidėtų prie darbuotojų sveikatos ir darbingumo išsaugojimo, atsižvelgiant į profesinės rizikos vertinimo dokumentuose, nurodytuose socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro tvirtinamuose Profesinės rizikos vertinimo bendruosiuose nuostatuose, nustatytos profesinės rizikos dydį ir pobūdį, bet ne rečiau kaip kas pusantros valandos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso, specialių pertraukų trukmės per darbo dieną (pamaina) ir jų nustatymo sąlygų aprašu

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso, specialių pertraukų trukmės per darbo dieną (pamaina) ir jų nustatymo sąlygų aprašu

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso darbo laiko režimo valstybės ir savivaldybių įmonėse, įstaigose ir organizacijose nustatymo aprašu:

Konkretų darbo pradžios, pabaigos ir pietų pertraukos laiką pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus nustato tos įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas, suderinęs su įmonės, įstaigos, organizacijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija.

1. Prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos (nustatomos) pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia arba gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai.

2. Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad kliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas.

3. Pavojingos zonos, kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos.

4. Darbų vykdymui pavojingose zonoje, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra-leidimas.

Įmonėje, atsižvelgiant į veiklos profilį, turi būti sudarytas darbo vietų ir darbų, atliekamų tik pagal paskyrą-leidimą sąrašas. Sąrašą tvirtina darbdavys.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	14	18	0

Paskyrą - leidimą darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas asmuo. Jis privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje - leidime nurodytos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės. Darbų vadovas privalo supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įforminti paskyroje - leidime.

5. Paskyra - leidimas vykdyti darbus statinių arba komunikacijų apsauginėse zonose gali būti išduota tik turint statinių ar komunikacijų savininkų (ekspluatuotojų) raštišką leidimą.

6. Paskyra - leidimas išduodama darbų vykdymo laikotarpiui. Kai darbų vykdymo metu atsiranda paskyroje - leidime nenumatyti pavojingi ar kenksmingi veiksniai, darbus būtina nutraukti. Atnaujinti darbus galima tik gavus naują paskyrą - leidimą ir įgyvendinus joje numatytas priemones darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.

7. Darbų vadovas privalo nedelsiant nutraukti darbus, jei gamtinės sąlygos (pūga, vėjas, uraganas, perkūnija, sniegas ir kt.) kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.

8. Nuolatinės ar laikinos darbuotojų buvimo vietos (gamybinės buities patalpos, poilsio vietos, žmonių praėjimai) turi būti už pavojingų zonų ribų.

9. Rangovas pradėti statinio statybos darbus gali tik parengęs darbų technologijos (vykdymo) projektą. Statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte turi būti numatyti darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti sprendimai. Darbų technologijos (vykdymo) projektas gali būti nerengiamas nesudėtingiems (mažiesiems) statiniams. Tai sprendžia statybos vadovas kartu su statybos techninės priežiūros vadovu.

10. Statybos darbuose naudojamos darbo priemonės, įrenginiai ir technologinė įranga turi atitikti saugos ir sveikatos reikalavimus ir turi būti nurodyti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte ar technologinėse kortelėse.

11. Visi asmenys, esantys statybvietyje, privalo dėvėti apsauginius šalmus.

12. Kai statant, rekonstruojant, remontuojant statinius naudojami kėlimo kranai ir jų pavojingas zonas patenka gyvenamieji namai, visuomeniniai, gamybiniai ir kiti statiniai, transporto arba pėsčiųjų keliai (šaligatviai), statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte bei statybvietyse įrengimo saugos ir sveikatos priemonių plane turi būti numatytos žmonių saugą užtikrinančios priemonės: transporto ir pėsčiųjų kelių perkėlimas už pavojingų zonų ribų; apsauginių priedangų įrengimas; žmonių iškeldinimas iš statinių arba darbų vykdymas tuo metu, kai statiniuose nėra žmonių ir panašiai.

13. Gyvenvietėse ir veikiančių įmonių teritorijose esančios statybvietytės turi būti aptvertos, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Statybvičių aptvarų aukštis turi būti ne žemesnis kaip 1,6 m.

Aptvarai, esantys šalia masinio žmonių judėjimo kelių, turi būti ne žemesni kaip 2 m, su vientisu apsauginiu stogeliu, apsaugančiu nuo krentančių daiktų.

14. Vykdamas žemės darbus gyvenviečių ar veikiančių įmonių teritorijoje, duobės, tranšėjos ir kitos iškasos tose vietose, kur vyksta transporto ar pėsčiųjų judėjimas, turi būti aptvertos pagal šių Taisyklių 13 punkto reikalavimus.

Perėjimo vietose per iškasas turi būti nutiesti ne siauresni kaip 1 m perėjimo tilteliai su aptvarais, apsaugančiais nuo kritimo.

Šuliniai, šurfai ir kitos panašios iškasos turi būti uždengti dangčiais, skydais arba aptverti.

Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus - su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemones.

15. Prieš darbų pradžią uždaroje talpose, šuliniuose, tranšėjose ir kitose vietose, kuriose gali atsirasti kenksmingos dujos, būtina atlikti darbo aplinkos oro analizę, o darbo metu - nuolat tikrinti aplinkos orą kad nebūtų neviršyta jų ribinė vertė.

Darbo metu atsiradus kenksmingoms dujoms, darbai šiose vietose turi būti nedelsiant nutraukti ir tęsiami tik jas pašalinus bei atlikus iš naujo oro analizę arba naudojant būtinas asmenines apsaugines priemones.

16. Dirbti vietoje, kuriose gali atsirasti kenksmingų dujų būtina su atitinkamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (pvz., dujokaukėmis su oro padavimu). Darbų vykdymui uždaroje talpose, šuliniuose turi būti skiriami ne mažiau kaip trys darbuotojai: du iš jų esantys išorėje, prižiūri bei prireikus suteikia pagalbą dirbančiajam. Dirbti uždaroje erdvėje, šulinyje būtina su saugos diržu ir priėjo pritvirtintu saugos (gelbėjimo) lynu.

Dirbant kolektoriuose arba komunikacijų tuneliuose, turi būti atidarytos dvi artimiausios angos arba durys taip, kad darbuotojai būtų tarp jų.

17. Statybines atliekas iš statomų statinių reikia nuleisti žemyn uždarois latakais, vamzdžiais, dėžėse -konteineriuose ar panašiais nepavojingais būdais. Mesti statybines atliekas be latakų ar kitų priemonių leidžiama iš ne didesnio kaip 3 m aukščio. Vieta, į kurią metamos šiukšlės, turi būti aptverta.

18. Transporto ir pėsčiųjų judėjimo keliai, priėjimai prie darbo vietų ir darbo vietos turi būti reikiamai prižiūrimi, valomi nuo šiukšlių ir sniego, neužkraunami sandėliuojamomis medžiagomis, konstrukcijomis.

19. Statybines mašinas ir transporto priemones leidžiama pastatyti, jomis dirbti arba važiuoti šalia iškasų (duobių, tranšėjų griovių ir kt.) su nesutvirtintais šlaitais tokiu atstumu, koks nurodytas statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte.

20. Priemonės darbo vietai paauskštinti (pastoliai, kopėčios ir kitos) ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus.

Pastoliai, klojiniai ir paklotas turi būti apskaičiuoti galimai didžiausiai apkrovai, atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį ir faktines apkrovas.

21. Gruntas, ant kurio statomi pastoliai, turi būti išlygintas, sutankintas, su nuolydžiu paviršiniam vandeniui nutekėti.

Pastoliai, neturintys reikiamo stabilumo, prie statinio sienos turi būti pritvirtinti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte arba gamintojo dokumentuose nurodytais tvirtinimo būdais.

22. Sumontavus pastolius ir paklotus, būtina patikrinti: pastolių stabilumą užtikrinančių atskirų elementų sujungimus ir tvirtinimus, statramsčių vertikalumą atraminių aikštelių patikimumą metalinių pastolių įžeminimą.

23. Pagalbinę technologinę įrangą veikiančios apkrovos neturi viršyti apskaičiuotų projektinių ar gamintojo instrukcijose nurodytų dydžių. Jei ant pastolių paklotų būtina uždėti papildomas apkrovas, pastolių konstrukcija turi būti apskaičiuota ir patikrinta toms apkrovoms.

24. Leidžiamas tik išilginis pakloto skydų sujungimas užleidžiant ant atramų ne mažiau kaip 0,20 m.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	15	18	0

25. Jei šalia pastolių yra masinio žmonių judėjimo keliai, jie turi būti apsaugoti stogeliu, kad nebūtų pavojaus žmonėms, o pastolių fasadas - uždengtas apsauginiu tinklu.
26. Pastolių tikrinimo ir priežiūros tvarką nustato darbdavys (jei tokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose) vadovaudamasis Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatų 52 punktu.
27. Jei atliekant darbus ant 6 m ir aukštesnių pastolių šalia gali būti žmonės, turi būti ne mažiau kaip du paklotai: darbinis (viršutinis) ir apsauginis (apatinis).
28. Atstumas tarp statomo pastato sienos ir pastolių pakloto neturi viršyti 50 mm, kai atliekami mūro darbai, ir 150 mm - apdailos darbai.
29. Naudojamus pastolius ir kopėčias darbų vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.
30. Mėnesį ar ilgiau nenaudoti pastoliai prieš atnaujinant darbus turi būti patikrinti iš naujo.
31. Pastolius būtina apžiūrėti po smarkaus lietaus ar vėjo, polaidžio ar mechaninio poveikio. Pastebėjus pastolių deformacijas, jie turi būti taisomi ir tikrinami.
32. Ardant pastolius visos pirmo aukšto durys ir kitų aukštų išėjimų durys į balkonus turi būti uždarytos (ardymo zonoje). Ant durų turi būti pakabinti įspėjamieji ženklai.
33. Užlipimui ant pastolių ir nulipimui nuo jų turi būti įrengtos ne didesnės kaip 60% nuolydžio kopėčios.
34. Pristatomas kopėčias be darbo aikštelių leidžiama naudoti užlipimui tarp atskirų statomo statinio aukštų bei darbams, kuriuos atliekant nepreiktų papildomai remtis į statinio konstrukcijas. Pristatomos kopėčios turi būti su įtaisais, neleidžiančiais joms pasislinkti ar virsti darbo metu.
35. Dirbant ant konstrukcijų naudojamos pakabinamos kopėčios ir aikštelės turi būti su griebtuvais -kabliais.
36. Pristatomų kopėčių matmenys turi būti tokie, kad darbuotojas galėtų dirbti stovėdamas ant pakopos, esančios ne mažesniu kaip 1 m atstumu iki kopėčių viršaus. Leidžiama naudoti ne ilgesnes kaip 5 m pristatomas medines kopėčias. Dirbant ant pristatomų kopėčių aukščiau kaip 1,3 m, reikia naudoti saugos diržą pritvirtintą prie pastato konstrukcijos arba kopėčių, jeigu šios patikimai pritvirtintos prie pastato konstrukcijos.
37. Ant pristatomų kopėčių draudžiama:
- dirbti šalia ar virš neapsaugotų veikiančių mašinų besisukančių dalių ir transporterių;
  - naudoti rankines elektros mašinas ar parakinį įrankį;
  - virinti dujomis ar elektra;
  - tempti laidus ar prilaikyti aukštyje sunkias detales.
- Šiuos darbus leidžiama atlikti naudojant pastolius, aikšteles ir kitas priemones.
38. Prieš naudojimą ir naudojimo metu kopėčios bandomos gamintojo dokumentuose nurodyta tvarka.
39. Priemonės, skirtos darbo vietai paaukštinti, turi būti stabilios, turėti lygų darbo paviršių be didesnių kaip 5 mm plyšių. Jei jos aukštesnės kaip 1,3 m - privalo turėti aptvarus, apsaugančius darbuotojus ir daiktus nuo kritimo.
40. Įrengiant arba ardant kolektyvines saugos priemones turi būti naudojami saugos diržai, patikimai pritvirtinti prie specialių tvirtinimo įtaisų ar statinio konstrukcijų.
41. Jei darbai atliekami didesniame kaip 5 m aukštyje nuo žemės paviršiaus, perdengimo arba darbo pakloto, kai pagrindinė priemonė, apsaugojanti nuo kritimo, yra saugos diržas, darbuotojai privalo turėti aukštalipio kvalifikaciją. Naujus darbuotojus, atliekančius aukštalipio darbus, vienerius metus turi prižiūrėti patyrę darbuotojai, paskirti darbdavio įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu.
42. Iškasos šlaitai pastebėti rieduliai ir akmenys bei atsiskykę grunto sluoksniai turi būti pašalinti.
43. Natūralaus drėgnumo gruntuose, jei nėra gruntinio vandens ir požeminių statinių, kasti iškasas su vertikaliomis sienomis be sutvirtinimų leidžiama ne giliau, kaip:
- 1,0 m - piltiniuose, smėlio ir žvyro gruntuose;
  - 1,25 m - priemolio gruntuose;
  - 1,50 m - priemolio ar molio gruntuose.
44. Visais atvejais, kai iškasų gylis didesnis kaip 5 m ar esant grunto rūšims, nenurodytoms 2 lentelėje, šlaitų statumas turi būti nustatytas statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte.
45. Jeigu nėra galimybės naudoti inventorinius iškasų duobių ir tranšėjų sienų sutvirtinimus, reikia naudoti sutvirtinimus, pagamintus pagal darbdavio patvirtintus individualius projektus.
46. Statant sutvirtinimus, jų viršutinė dalis turi išsikišti virš iškasos krašto ne mažiau kaip 0,15 m.
47. Iškasos sienų sutvirtinimai statomi nuo viršaus į apačią, gilinant iškasą ne daugiau kaip kas 0,5 m, o išardomi iš apačios į viršų, užpilant iškasą.
48. Rišliuose gruntuose (priemoliuose, moliuose) leidžiama kasti rotoriniais ir tranšėjiniiais ekskavatoriais ne gilesnes kaip 3 m tranšėjas su vertikaliomis sienomis be sutvirtinimų. Tranšėjose, kuriose dirba žmonės, turi būti įrengti šlaitų sutvirtinimai.
49. Dirbti iškasose su įmirkusiais šlaitais ar gilesnėse kaip 1,3 m leidžiama tik darbų vadovui apžiūrėjus grunto šlaitus ir, jei reikia, panaudojus tinkamas saugos priemones. Draudžiama lipti ir dirbti iškasose, iš kurių nepašalintas vanduo.
50. Kasant, transportuojant, iškraunant, išlyginant ir tankinant gruntą dvejomis ar daugiau savaeigėmis arba prikabinamomis statybinėmis mašinomis (skreperiais, greideriais, volais, buldozeriais ir kt.), judančiomis viena po kitos, tarp jų turi būti pakankamai saugūs atstumai. Jeigu darbai atlikti reikia, kad statybinių mašinų veikimo zonoje būtų darbuotojai, privaloma imtis tinkamų priemonių juos apsaugoti.
51. Radus sprogtamų medžiagų žemės kasimo darbus būtina nedelsiant nutraukti, užtikrinti jų apsaugą ir pranešti policijai.
52. Perkelti ar paduodant į darbo vietą plytas ar smulkius blokus kėlimo kranais, būtina naudoti padėklus, konteinerius ir krovinių kėlimo įrangą neleidžiančią keliams kroviniams nukristi.

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	16	18	0

53. Mūrijant sienas, žemesnes kaip 0,7 m nuo perdangos paviršiaus, ir esant didesniai kaip 1,3 m aukščiui už sienos iki žemės (perdangos) paviršiaus, būtina naudoti kolektyvines saugos priemones (aptvarus, tinklus ar kitas priemones).

54. Mūrijant aukštesnes kaip 7 m statinius, būtina naudoti įrengtas pagal pastato perimetrą kolektyvines saugos priemones darbuotojams nuo krentančių daiktų apsaugoti (stogelius, apsauginius tinklus).

55. Neįrengus kolektyvinių saugos priemonių leidžiama mūryti ne aukštesnes kaip 7 m sienas, pagal statinio perimetrą paženklus pavojingą zoną.

56. Angos sienose, prie kurių paklotas (perdengimas) yra tik iš vienos pusės ir atstumas nuo pakloto iki angos apačios sienoje yra mažesnis negu 0,7 m, turi būti aptvertos arba uždengtos.

57. Montuotojams draudžiama pereiti nuo vienos konstrukcijos ant kitos be tam skirtų kopėčių, perėjimo tiltelių ar lipynių su aptvarais.

58. Draudžiama montuotojams vaikščioti konstrukcijomis ir jų elementais (santvaromis, rygeliais ir kt.), ant kurių nėra galimybės įrengti reikiamo pločio perėjimo su aptvarais, be specialių apsauginių įtaisų.

Draudžiama dirbti aukštyje atvirose vietose, kai vėjo greitis yra 15 m/s ir didesnis bei plikšalos, liundros, perkūnijos, rūko ar blogo matomumo darbo vietose metu.

59. Po pakeltais montuojamų konstrukcijų elementais ar įrenginiais žmonėms būti draudžiama.

60. Pastačius (sumontavus) į projekcinę padėtį konstrukcijas ar jų elementus, jas būtina patikimai įtvirtinti. Atkabinti kėlimo priemonėmis pakeltas konstrukcijas ir įrenginius leidžiama tik juos patikimai įtvirtinus.

61. Pertraukų darbe metu palikti pakeltus kabančius ant krano kablo kroviniai draudžiama.

62. Darbuotojams leidžiama dengti stogą tik darbų vadovui patikrinus stogą laikančiąsias konstrukcijas ir aptvarus.

Atliekant darbus ant stogų aukštesnių kaip 1,3 m arba kurių nuolydis didesnis kaip 20°, kad būtų išvengta darbuotojų arba darbo priemonių bei statybinių medžiagų kritimo, turi būti įrengtos kolektyvinės saugos priemonės, o darbuotojai aprūpinti reikiamomis apsauginėmis priemonėmis.

- Kai stogo nuolydis didesnis kaip 20° arba stogas ar kitas paviršius yra pagamintas iš trapios medžiagos, galinčios lūžti ar kitaip suirti ir darbuotojas gali nukristi, turi būti įrengiami ne siauresni kaip 0,3 m pritvirtinti trapai darbuotojui atsistoti.

- Ant stogo sukrauti medžiagas galima tik statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte nurodytose vietose, imantis visų atsargumo priemonių kad medžiagos nenukristų žemyn.

- Dirbti su parakiniais įrankiais (statybiniais pistoletais) leidžiama tik specialiai apmokytiems darbuotojams. Darbai turi būti atliekami pagal parakinio įrankio naudojimo instrukciją.

Priešgaisrinė sauga

Vykdamat statybos darbus reikia vadovautis priešgaisrinėmis apsaugos taisyklėmis. Turi būti užtikrinamos tinkamos gesinimo sąlygos. Objekte turi būti įrengtas priešgaisrinis postas. Gaisro atveju turi būti užtikrintas gesinimo mašinų privažiavimas prie pastato. Turi būti užtikrinamos tinkamos gesinimo sąlygos.

Viena iš pagrindinių pirminio gaisro gesinimo priemonių – gesintuvai.

Gaisrų klasių žymėjimas:

A klasė – kietųjų (dažniausia organinių) medžiagų gaisrai, kai degimas vyksta susidarius įkaitusioms anglims;

B klasė – skystųjų arba galinčių suskystėti kietųjų medžiagų gaisrai;

C klasė – dujų gaisrai;

D klasė – metalų gaisrai.

Gesintuvų skaičius parenkamas taip:

nustatoma galimo gaisro klasė, atsižvelgiant į naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes;

- parenkamas gesintuvas su atitinkama gesinimo medžiaga pagal Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių 5 priedo 1 lentelę;
- apskaičiuojamas nešiojamųjų gesintuvų skaičius Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių 5 priedo 2 lentelę;
- apskaičiuojamas kilnojamųjų gesintuvų skaičius Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių 5 priedo 3 lentelę.

Gesintuvai, esantys lauke arba nešildomoje patalpoje, turi būti pritaikyti eksploatuoti esant žemai temperatūrai.

Gesintuvų, kitos gaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti. Plombavimo būdas neturi apsunkinti gesintuvo ar kitos gaisrinės įrangos paleidimo.

Be gesintuvų pirminėms gaisro gesinimo priemonėms priskiriama: vanduo, smėlis, juodžemis, gesinimo audiniai.

Nedegaus audeklo matmenys turi būti 0,9–1,8 m. Jis skirtas nedideliam plotui gesinti.

Rūkyti galima tik tam skirtose vietose.

7. STATYBAI REIKALINGI RESURSAI

Statybos aikštelė siūloma aprūpinti inžinieriniais tinklais:

- Elektros energija atvedama iš modernizuojamo pastato įrengus atskirą apskaitą, pajungiant laikiną elektros įvadą ir kabelį ne mažesniame kaip 6 metrų aukštyje ant medinių atramų;
- Vanduo technologinėms reikmėms ir statybiniam laužui laistyti atvedama iš modernizuojamo pastato įrengus atskirą apskaitą, taip pat bus atvežamas cisternose;

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	17	18	0

- Neužterštos nuotekos saugomos teritorijoje įrengtose laikinuose rezervuaruose ir išvežamos. Užterštos nuotekos turi būti surinktos ir pristatytos į tam pritaikytą sąvartyną.

Laikinas vandentiekis pajungiamas nuo vandentiekio įvado arba vandentiekio tinklų įrengiant skaitliuką. Klojami plastikiniai arba metaliniai vamzdžiai. Vasarą skirstomieji tinklai gali būti iš guminių arba audeklinių žarnų, nutiestų ant žemės, o magistraliniai – iš metalinių vamzdžių, įleistų į žemę arba paklotų ant žemės paviršiaus ir apsaugotų nuo pažeidimų. Geriamas vanduo turi atitikti higienos reikalavimus. Laikinių inžinerinių tinklų pasijungimo taškai derinami su Užsakovu. Vienam žmogui pagal normas reikalingas poreikis yra 30 l/para. Statybos eigoje vanduo gali būti atvežamas į statybos aikštelę cisternose ar kitokiose tarose.

Statybos aikštelėje atvežamas ir pastatomas biotualetas arba įrengiama laikina kanalizacija nutekamiems vandenims ir įvairioms atliekoms pašalinti iš sanitarinių ir buitinių patalpų (dušinių, prausyklų, tualetų) į kanalizacijos tinklą. Į jį nukreipiamos buitinių patalpų nuotekos.

Įrengiamos laikinos buitinės patalpos: statybos vadovo patalpa, buitinės patalpos darbininkams, biotualetai, pasitarimų patalpa, apsaugos postas ir ratų plovimo postas prie įvažiavimo į statybvietės teritoriją.

Statyboje numatyta naudoti šiuo pagrindinius mechanizmus bei autotransporto priemones:

Pastolių sistemos	1 kompl.;
Statybinis keltuvas	1 vnt.;
Kompresorius	2 vnt.;
Skryščių kompleksas	2 vnt.;
Perforatorius	2 vnt.;
Pjaustymo įranga	3 vnt.;
Specializuotas automobilis	2 vnt.;
Bortinis automobilis	2 vnt.;
Grunto tankintuvas (rankinis)	1 vnt.;
Suvirinimo aparatas	3 vnt.;
Kiti smulkesni mechanizmai	5 kompl.;

Apytikslis elektros galingumo poreikis statybinei įrangai apie 10 kW. Kadangi visi statybiniai įrenginiai nebus naudojami vienu metu tai elektros poreikis bus ženkliai mažesnis. Įvertinus naudojimo koef. elektros poreikis apie 7 kW.

Nurodyti mechanizmai ir jų kiekiai statyboje gali būti rangovo nuožiūra pakeisti kitais, analogiškais. Pagrindiniai mechanizmai ir jų kiekiai konkretizuojami rangovo technologiniame projekte.

Statybvietėje naudojama įranga privalo atitikti STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ (Žin., 2003, Nr. 90-4086) nustatytus reikalavimus.

8. STATYBOS TRUKMĖ

Pastato statybos darbų trukmė bus nustatyta, atsižvelgiant į suspaustas darbų vykdymo sąlygas, o taip pat į tai, kad didesnė dalis darbų bus vykdoma rankiniu būdu, naudojant tikrai „mažosios mechanizacijos“ priemones.

Pastato rekonstravimo ir statybos darbų trukmė priimta 12 mėnesiai, užsakovo ir rangovo susitarimu statybos trukmė gali būti ir kitokia, ji bus nurodyta suderintoje ir pasirašytoje abiejų šalių sutartyje.

Pastaba: Tikslų medžiagų sandėliavimo, atvežimo į statybos aikštelę, darbų eiliškumą, paruošia rangovinė organizacija parengtame technologiniame projekte suderinusi su užsakovu. Ji gali koreguoti arba dalinai keisti statybos organizavimo aprašyme priimtus sprendinius, jei tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbo saugos reikalavimų

DOKUMENTO ŽYMUO	LAPAS	LAPŲ	LAIDA
23012-XX-TP-SO-AR	18	18	0

